

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

ORNITOSE 1999

Anmeldte tilfælde

Ornitose (papegøjesyge, psittacose) forårsages af infektion med *Chlamydia psittaci*. For en gennemgang af smitteforhold, diagnose, prøvetagning, klinik og behandling henvises til EPI-NYT 6/99.

Der blev i 1999 anmeldt 30 patienter med ornitose, heraf 20 mænd og 10 kvinder. Patienterne var mellem 15 og 74 år, med en median-alder på 46 år. Ni (30%) tilfælde blev først anmeldt efter en rykkerskrivelse.

I alt 19 (63%) af de anmeldte patienter havde været indlagt, mindst én døde i tilslutning til sygdommen.

Diagnosen ornitose blev for 18 patienter bekræftet ved påvisning af *C. psittaci*-DNA i luftvejssekret ved PCR-teknik. Hos syv patienter blev diagnosen sandsynliggjort på baggrund af serologiske undersøgelser. For to patienter forelå der ikke relevante laboratoriedata, men kliniske og epidemiologiske data gav holdpunkt for diagnosen ornitose. I tre tilfælde var diagnosen ornitose mulig, men ikke særlig sandsynlig.

Smittekilder

Der forelå oplysninger om formodet smittekilde for 23 (77%) patienter. Otte havde haft kontakt med papegøje, undulat eller parakit, mens fire havde haft tæt kontakt med duer og fem med fugle af ukendt art. I seks tilfælde var der tale om en erhvervsmæssig eksposition. Af disse var fire ansat på samme fjerkræslagteri, hvor de arbejdede med slagting af ænder (se nedenfor). De to sidste var ansat i dyrehandel.

(A. H. Christiansen, S. Samuelsson, Epidemiologisk afdeling)

Ornitoseudbrud på fjerkræslagteri.

I efteråret 1999 blev konstateret et udbrud af ornitose på et jydsk fjerkræslagteri. Inden for to døgn blev i alt 17 af de 64 ansatte på slagteriet sygemeldt. Embedslægeinstitutionen (ELI) blev kontaktet af en praktiserende læge, der oplyste, at en ansat fra slagteriet havde kliniske og røntgenologiske tegn forenelige med ornitose. Slagteriet blev kontaktet, og alle ansatte blev informeret om situationen og opfordret til at søge læge, hvis de blev syge. ELI orienterede umiddelbart de lokale veterinære myndigheder og Arbejdstilsynet. Herudover anmodede ELI de prakti-

serende læger om at sende blodprøver og svælgpodninger til SSI fra personer med tilknytning til slagteriet, ved mistanke om ornitose. Blodprøverne blev undersøgt ved *Chlamydia* komplementbindings-test (CKT) og for *C. psittaci* og *C. pneumoniae* IgG og IgM antistoffer ved mikroimmunfluorescens (MIF) test; svælgpodningerne blev undersøgt for *C. psittaci* og *C. pneumoniae* ved PCR. SSI modtog blodprøver fra 22 personer og fra 11 af disse tillige en svælgpodning.

I alt 11 patienter fik bekræftet diagnosen ved laboratorieundersøgelse, yderligere fire fik stillet diagnosen ud fra kliniske kriterier. Kriterierne for laboratoriepåvisning af nyligt erhvervet ornitose er: Serokonversion i CKT og/eller *C. psittaci* IgM antistoffer og/eller positiv *C. psittaci* PCR. Fordelingen af de positive fund er vist i tabel 1.

Tabel 1. Fordeling af positive laboratoriefund hos 11 patienter med ornitose

Antal	CKT	MIF IgM	PCR
4	+		
1	+		+
1	+	+	
3		+	
2			+
Pos./us.	6/11	4/11	3/7

Patienterne havde symptomer, der varierede fra lette influenza-lignende symptomer til indlæggelseskrævende pneumoni. En patient blev indlagt med tegn på akut abdomen og opereret på mistanke om appendicitis. Postoperativt blev han højfebril og fik diaré; svælgpodningen var positiv for *C. psittaci* ved PCR.

Alle 15 patienter med ornitose havde direkte kontakt til slagteriet. Den egentlige smittekilde blev ikke påvist, og Arbejdstilsynet fandt ved besøg på slagteriet ingen anledning til påtale.

Kommentar

I Danmark er ornitose en sjælden sygdom, og der anmeldes 20-30 tilfælde om året, EPI-NYT 6/99. I det beskrevne udbrud blev hovedparten af de 15 tilfælde kun fundet, fordi der var mistanke om erhvervsmæssig eksposition. Flertallet af patienterne havde milde, influenza-lignende

Uge 16/17, 2000

forløb eller symptomer på atypisk pneumoni. *C. psittaci* kan give gastrointestinale symptomer, hvilket understøtter, at *C. psittaci* var årsag til symptomerne hos den patient, der blev appendektomeret.

(M. Bennedsen, Neisseriaafsnittet, A. Filskov, ELI, Århus Amt)

MENINGOKOKSYGDOM BLANDT PILGRIMSREJSENDE TIL MEKKA

WHO har rapporteret om et større antal tilfælde af meningokoksygdom blandt pilgrimsrejsende til Mekka eller deres nærmeste kontakter. Der er indtil videre rapporteret om 40 tilfælde fra henholdsvis England (22), Frankrig (14), Holland (3) og Tyskland (1). De fleste tilfælde har været forårsaget af serogruppe W135 meningokokker. Otte patienter er døde. Der er ingen meddelelser om danske tilfælde.

Saudi Arabien kræver vaccination mod serogruppe A+C meningokokker for pilgrimsrejsende, EPI-NYT 7/00. Denne vaccine, som også anvendes i Danmark, beskytter ikke mod serogruppe W135.

Der findes en tetravalent vaccine, som beskytter mod serogruppe W135, men denne er indtil videre ikke indregistreret til brug i Danmark. (P. Andersen, Epidemiologisk afd.)

MÆSLINGER

Aktuelt er rapporteret om mæslingeudbrud i Holland, Sverige og Irland. I Holland, EPI-NYT 3/00, har sundhedsmyndighederne fra juni 1999 til og med marts 2000 fået anmeldt 3263 tilfælde. I alt har 74 (2%) været indlagt og herudover har 473 (15%) haft komplikationer. Tre patienter døde (2, 3 og 17 år) og fem har haft encefalitis. 95% af patienterne var uvaccinerede. I Sverige blev fra december 1999 til og med februar i år anmeldt 69 patienter, hvoraf ca 1/3 har været indlagt. Tre havde fået én vaccination, resten var uvaccinerede.

I Irland er i år indtil den 17. april anmeldt 496 patienter med mæslinger, hvoraf 60 (12%) har været indlagt og seks fået intensivbehandling. Én patient døde. Da mange patienter er helt små børn, er vaccinationstidspunktet midlertidigt rykket frem fra 15 til 12 måneder og i ét område til 6 måneder. (T. Rønne, Epidemiologisk afd.)

26. april 2000

Patienter med påvist infektion med *Listeria monocytogenes*

1. kvartal 2000 sammenlignet med 1999

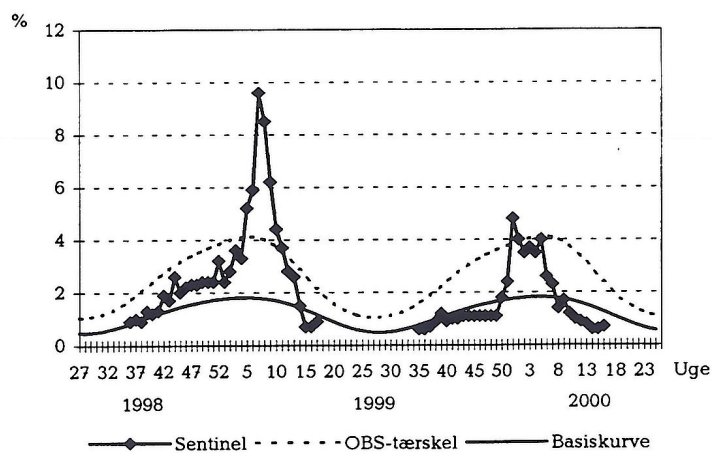
	1. kvartal 2000	1. kvartal 1999	Hele året 1999
Mor/barn infektion	3 *	0	2
Sepsis	3	5	29
Meningitis	5	0	7
Andet	0	1	5
I alt	11	6	43

* Heraf én abort uge 18

(AMTI)

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge 1998/1999/2000

- Sentinel:** Influenzakonsultationer i % af det samlede antal konsultationer
- Basiskurve:** Forventet frekvens influenza-konsultationer under ikke-epidemi
- Obs-tærskel:** Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afd.)